

[Else-Merete Ross.]

forelå der i efteråret 1959 13 ansøgninger til et samlet beløb af ca. 14 000 kr.; det var kun muligt at bevilge 5 800 kr. til dækning eller endog kun delvis dækning af 5 ansøgninger — altså kun 5 af 13. I efteråret 1960 forelå der 13 ansøgninger til et beløb af ca. 11 500 kr.; knap halvdelen af beløbet kunne bevilges og slog kun til til 7 af ansøgningerne. Disse tal dækker ikke behovet, og jeg har forstået, at mange slet ikke har ansøgt, fordi de på forhånd vidste, at de ikke ville få ansøgningerne bevilget. Ikke blot selve forelæsningsne er af betydning, men den kontakt, som derved skabes mellem danske og udenlandske videnskabsmænd har ofte stor betydning, videreførelse af ideer og projekter inden for fagene. Det samme gælder naturligvis fondets tilskud til, at fremmede videnskabsmænd kan opholde sig her i landet for at samarbejde med danske videnskabsmænd.

Det er af stor betydning, at danske videnskabelige værker, der publiceres på fremmede sprog, foreligger i fuldt korrekt oversættelse. Det glæder mig derfor, at det af bestyrelsen er vedtaget at give en betaling, som svarer til de autoriserede oversætters minimumshonorar for 2 000 bogstaver. Faktisk undrer det mig, at det ikke er sket tidligere, da ansøgerne derved enten har måttet benytte underbetalt arbejdskraft eller ikke har fået dækning for deres udgifter. Da mange af ansøgerne er unge og ubemidlede videnskabsmænd, som i de fleste tilfælde ikke får noget forfatterhonorar — det gælder f. eks. de lægevidenskabelige afhandlinger — må det forekomme urimeligt, at de tilmed skal have udgift af at få deres afhandlinger publiceret. Resultatet bliver, at mange oversætter deres artikler selv; men med al respekt for deres evner på det område er det uheldigt, at oversættelsen ikke er førsteklases.

Det foreslås, at fondets bestyrelse udvides med et ekstra medlem fra Århus universitet. Det kan være rimeligt nok; men jeg synes, man burde overveje, om det egentlig er rimeligt at have en bestyrelse på 26 medlemmer til at forvalte et fond af denne størrelse. Er det ikke spild af tid og papir at lade alle ansøgninger, alle indstillinger, alle rapporter fra ansøgerne om, hvad de har brugt bevillingerne til, dupli-

kere og tilstille 25, nu altså 26 bestyrelsesmedlemmer, således at hver af disse modtager ca. 1 000 dupliserede ark årlig? Burde man ikke i udvalget overveje, om antallet af bestyrelsesmedlemmer kunne skæres ned? Folketinget vælger 8 medlemmer. Hvis det overhovedet er nødvendigt med medlemmer fra folketinget i bestyrelsen, kunne dette tal dog vist uden skade sættes ned. I bestyrelsen for „Statens almindelige Videnskabsfond“, som forvalter langt større midler, sidder der, så vidt jeg ved, ingen folketingsmedlemmer.

Rask-Ørsted Fondet er oprettet til støtte for dansk videnskab i forbindelse med mellemfolkelig forskning. Det kunne være interessant i udvalget at få oplyst, hvilke midler der inden for de højere læreanstalter og forskellige private fonds egentlig står til rådighed for dansk videnskab i forbindelse med mellemfolkelig forskning. Jeg håber, der vil vise sig at være en hel del, da jeg ellers ikke med sindsro vil kunne anbefale dette lovforslag, som jeg betragter som beskedent i forhold til de mange opgaver, der bør løses inden for den mellemfolkelige videnskabelige forskning.

Jeg kan tilsige mit partis hurtige og villige behandling af lovforslaget i udvalget.

Morten Lange: Også jeg skal gerne begynde med at takke efter formlen: små bidrag modtages også med taknemlighed. Jeg vil gøre opmærksom på, at det drejer sig om vort værdigste fond, tilknyttet navne på 2 af vore mest ansete forskere, og at der derfor bør stå en særlig aura omkring de bevillinger, som ydes herigennem.

Det giver mig anledning til at komme med et par yderligere bemærkninger, først hvad angår lovforslagets § 1, hensynet til Århus universitet. At der er oprettet et nyt fakultet, rimeliggør naturligvis udvidelse med yderligere 1 medlem fra Århus. Man kan diskutere, om politisk repræsentation er særlig nødvendig netop i dette fond; det kan i så fald bedst motiveres netop med min indgangsbemærkning om, at det drejer sig om et særligt, skal vi sige nationalt mærkefond. Men hvis der fortsat skal være politisk repræsentation, tror jeg det vil være rimeligt, at man går over til at bruge den formel, vi har for en hel del andre interne fonds: at det bliver de i finansud-